

XX'İN ERKEK KARDEŞİYİM

FLEUR JAEGGY

ÇEVİREN: ŞEMSA GEZGİN

♥ can
çağdaş

FLEUR JAEGGY
XX'İN ERKEK
KARDEŞİYİM

Can Çağdaş

XX'in Erkek Kardeşiyim, Fleur Jaeggy

İtalyanca aslından çeviren: Şemsa Gezgin

Sono il fratello di XX

İlk baskı (çeviride kaynak alınan basım): Adelphi, 2014

© 2020, Can Sanat Yayınları A.Ş.

© 2014, Adelphi Edizioni S.P.A. Milano

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ağustos 2020, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Nükhet Polat

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Başak Nur Vanlıoğlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 46025

ISBN 978-975-07-4582-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750745829

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

FLEUR JAEGGY
XX'İN ERKEK
KARDEŞİYİM

ÖYKÜ

İtalyanca aslından çeviren

Şemsa Gezgin

♥can

Fleur Jaeggy'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Disiplinli Güzel Günler, 2019

FLEUR JAEGGY, 1940'ta Zürich'te doğdu. Eğitimini tamamladıktan sonra gç ettiği Roma'da, hayatını değiştiren iki kişiyle, Ingeborg Bachmann ve Thomas Bernhard'la tanıştı. 1968'de Milano'da Adelphi Edizioni adlı yayınevinde çalışmaya başladı. 1989'da yayımlanan ve başyapıtları arasında yer alan *Disiplinli Güzel Günler* büyük başarı kazandı. 2002'de Viareggio dl'n alan yazarın 2003'te yayımlanan *Proleterka* adlı eseri, *Times Literary Supplement* tarafından yılın en iyi kitabı seğildi. Fransızca ve İngilizceden İtalyancaya çeviriler de yapan Jaeggy, İtalyan müzisyen Franco Battiato'yla birlikte müzik alanında çalışmalar yapmaktadır. Halen İtalya'da yaşayan Jaeggy, İtalyan edebiyatçı ve yayıncı Roberto Calasso'yla evlidir.

ŞEMSA GEZGIN, İstanbul'da doğdu. İ Edebiyat Fakültesi İtalyan Dili ve Edebiyatı mezunu. 1984-1991 yılları arasında aynı bölümde araştırma görevlisi olarak, sonra Roma Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde ğretim görevlisi olarak çalıştı. 2008'de Italo Calvino'nun *Sen "Alo" Demeden önce* adlı yapıtının çevirisiyle *Dünya Kitap* dergisinin Yılın Çeviri Kitabı dl'n aldı. Yapıtlarını dilimize kazandırdığı başlıca yazarlar arasında Umberto Eco, Cesare Pavese, Alessandro Baricco, Maurizio Maggiani, Margaret Mazzantini, Ferzan zpetek sayılabilir. Ayrıca Orhan Pamuk'un, Oğuz Atay'ın ve Nedim Grsel'in bazı yapıtlarını İtalyancaya çevirdi.

İçindekiler

XX'in Erkek Kardeşim	11
Negde	25
Soyunun Son Üyesi	29
Centilmen Ve Kertenkele	35
Agnes	39
Aseptik Oda	45
Mirasçı	47
Meçhul Bir Kadının Portresi	51
Siyah Dantel Vualet	55
Bronx'ta Bir Karşılaşma	59
Büyük Kafes	63
Ziyaretçi	71
Adelaide	75
Tropik Ülkeler	79
Kedi	83
Geçişim	85
Adlar	89
Asma Melek	95
Kusursuz Seçim	101
F.K.	105

XX'İN ERKEK KARDEŞİYİM

XX'in erkek kardeşiyim. Onun bir zamanlar Şu sözünü ettiği ocuğum. Ve asla bahsetmediği yazarım. Bu konuya sadece değindi. Siyah defterime değindi. XX beni yazdı. Hatta evimizdeki sohbetleri anlattı. Ailedeki sohbetleri. Soframızda bir casus olduğunu nasıl bilebilirdim. Evimizde büyük bir casus yaŐadıĐını. O casus, kız kardeŐimdi. XX benden yedi yaş büyük. Annemi, annemizi, babamı, babamızı ve beni inceliyormuŐ. Ama ben onun bizi, hepimizi incelediğini fark etmemiştim. Sonra gidip bizi etrafta anlattığını da. Sekiz yaşındaydım, bir gün büyükannem büyüyünce ne yapmak istediğimi sordu. Ben de ölmek istiyorum diye yanıt verdim. Büyüyünce lmek istiyorum. Erken lmek istiyorum. Yanıtımın kız kardeşimin çok hoŐuna gittiğini sanıyorum. Onunla geç tanıştık. AŐaĐı yukarı ben sekiz yaŐındayken. Daha önce aramızda neredeyse hiç konuŐmazdık. Benim biraz otistik olduğum söyleniyordu ama bu doğru değildi. Ben konuŐmamayı yeğliyordum. Doğrusu kız kardeşim de bizleri incelemeyi yeĐliyormuŐ. Onun için de sustuğum sürece benim hakkımda hiçbir Şey söyleyemedi. Susan, rahatsızlık vermeyen, neredeyse görünmez olmaya çalıŐan bir kardeş hakkında ne söyleyebilirdi ki? Konuşmazdım çünkü amacım ailede görünmez olmaktı.

Casus bir kız kardeşten, sıkı kumarbaz bir anneden, duyarlı ve dalgın bir babadan oluşan ailemizde. Bu arada duyarlı insanların dalgın olduğunu da hemen belirtmek isterim. Bu tip insanlar başkalarını hiç umursamazlar. Duyarlı ya da –sanki çok büyük bir erdemmiş gibi– duyarlı olarak tanımlanabilecek denli duyarlı görünen insanlar, başkalarının acılarına karşı duyarsızdırlar. Ama şimdilik acıdan söz etmek istemiyorum. Sadece kız kardeşime, casusa ve kendime değinmek istiyorum. Bu öyküme bir başlık bulmam gerekiyor. Erkek kardeş. XX'in erkek kardeşi. Dağları sevmeyen bir insan. Bir dağın tepesindeki bir okula gönderildi. Okul kayaklıklara bakıyordu. Hiç ağaç yoktu. Bol dönemeçli dar bir yoldan dağın tepesine ulaşıyordu. Dönemeçlere hızla girmek eğlenceliydi. Aşağısı uçurumdu. O zamanlar araba kullanmazdım, çocukluk çağındaki kardeşim. O okulda, fazla uzun kalmasam da, koskoca bir yıl geçirdim. Pencereden bakardım. Kayalıklar ve aşağıda ters dönmüş üçgenler gibi duran sivri ve dar uçurumlar. Gördüğüm her şey ters dönmüştü. Her şey baş aşağıydı. Tıpkı düşüncelerim gibi. Bir gün kız kardeşim XX üstü açık bir MG'yle ziyaretime geldi. Dönemeçlere hızını artırarak giriyordu. Bunun eğlenceli olduğunu söyledi. Parmak uçları kesik eldivenlerini çıkarırken. Bir taşın üzerine oturduk. Bana şefkatle bakıyordu. Bir an önce çekip gitmek istiyordu. O zamanlar sayısız erkek arkadaşı vardı. Randevuları çoktu. Büyük bir olasılıkla, beni ziyarete geldiğinde benim dışımda aynı saatte sevgililerinden birine de randevu vermiş olurdu. Bir elini omzuma koyuyor. Az kaldı. Yıl sonunda gelip seni alacağım, eve döneceksin, diyor. O sivri gri taşlar arasında otururken birbirimizi sevdiğimizi hissediyordum. Başka bir şey yoktu evrende. Bir ev vardı sadece; o pazar günü benim dışımdaki çocuklar orada uyuyakalmış gibiydi. Kuşlar da, kar-

galar da, tilkiler de uyuyordu, korkunç bir uyku, son ve sonsuz bir uyku havası vardı. Sadece o ve ben uyanıktık. Erkek kardeş uyanık. Kız kardeş XX uyanık. Kız kardeş güzeldi. O pazar, akşamüstü, taşların arasında birbirimizi sevdiğimizi hissederken, onun üstündeki giysisini de sevdiğini hissediyordum; pazar gününe yaraşır spor, kareli, erkek tipi bir gömlek giymişti, düğmeli bir yakası vardı, kollarını dirseğine kadar yukarı kıvrırmıştı, dar pantolonu bataklık ya da çamurlu sonbahar rengi ya da çürük yaprak rengi diye tanımlanabilirdi. Patlıcan rengi mokasen ayakkabısının bandına metal para yerleştirilmişti. Kolunda da ince, küçük ve yuvarlak safir taşlı altın bir bilezik vardı. Doğrusu, dağın tepesindeki evde hap solmuş olsam da gömlek giymeyi ben de severdim. O gün de mavi, şık bir gömlek ve kadife pantolon giymiştim, rengi kız kardeşim XXX'in pantolonunun rengiyle aynıydı, neden bilmiyorum ama adını yazmak için bir X yetecekken başka X'ler ekliyorum. Bunun için sizden özür dilerim. Pantolonlarımız neredeyse aynı renkti, benimki biraz daha koyuydu çünkü kahverengiyle mavi birbirine uyan renklerdir. Renklerimiz, giysilerimizin ve tenimizin rengi, biraz iç karartıcı gri taşların yanında güzel, küçük bir tablo oluşturuyordu. Kız kardeş ve erkek kardeş birbirlerini seviyorlar. Okul arkadaşlarım sonsuz uykuya dalmamış olsalardı böyle söyleyebilirlerdi.

Oysa o gün de kız kardeşim XX gizlice beni gözlüyordu. Bakın ne yazmış. Kardeşini okulunda ziyaret etmiş (okulun adını da belirtmiş ama ben belirtmek istemiyorum), o kadar üzülmüş, o kadar mutsuz olmuş ki boğazı düğümlemiş, boğazı sözümona düğümlendikten sadece birkaç dakika sonra yazmış ki: yok Ben –büyük harfle yazıyorum– üzgünmüşüm, yok ölmek istiyormuşum. Artık o ıssız yerde kalmaya katlanamıyormuşum. Sonra kardeşinin hüznünü aktarabilmek için o ıssız

yeri tanımlamaya, anlatmaya başlamış ve şiirsel bir tablo çıkmış ortaya. Çünkü yalnızlık ve hüznün birbirine uyar. Tıpkı o gün giysilerimizin, en azından renklerinin taşlara uyduğu gibi. Bu arada sözde hüznüme de değinmedim. Ben o gün hüznü müydüm? Hayır, hüznü değilim. Hüznü olmadığı tek gün o gündü. Çünkü kız kardeşim ziyaretime gelmişti. Çünkü dönemeçlere hızla giriyordu. Çünkü MG'si o manzarada güzel duruyordu. Çünkü dünyada yalnız olmadığımı hissettirmişti bana. Ben kendimi dağın tepesindeki o okulda her gün yalnız hissedirdim. Kabul etmem gerekir ki o tepede yalnızlık çektim. Bunu bu şekilde ifade etmenin gülümsemeye neden olacağını biliyorum. Ama yalnızlığın hayattaki en kötü şey olduğunu düşünmüşümdür her zaman. Bunu o gün kız kardeşime söyledim. O yalnızlığı sevdiğini söylüyordu. Ama her gece dışarı çıkıyor, geç saatlerde, rimele akmış vaziyette dönüyordu. Ben, o eve girene kadar uyumazdım. Hanımefendi eve dönene kadar hiçbirimiz uyumazdık. Onun bu kadar sık dışarı çıkmasından hiçbirimiz hoşlanmıyorduk.

Benden yedi yaş büyüktü. Ona yalnızlıktan söz ettiğim sırada uzaklara, yalnızlığımızı çevreleyen dağlara bakıyordu, sanki sonsuzlukta ya da dağ tepelerinin çizgilerinde bir yanıt arar gibiydi; akşam olmak üzereydi, tepeler yavaş yavaş kararmaya başlamıştı, akşamüstü şaşırtıcı bir hızla, yılın tüm akşamüstülerinden daha çabuk geçmişti. Sonunda ağır bakışını saatinin akreple yelkovanına çevirdi. Ben ona yalnızlıktan söz ederken o saatine bakıyordu. Oldukça yassı, Longines marka, altın saatine. Böylece saatin büyük ibrelerinin, bir tür kıyamet günü gibi karşıdaki dağa yansıdığını gördüm. İbrelerin biri sağda, diğeri ise neredeyse düz durmuş, veda saatini gösteriyorlardı. Eğer bir dağ saatleri gösterirse, gerçekten bitti demektir. Zaman doldu. Erkek kardeş ile kız kardeşin bir-

birlerini sevdikleri süre doldu. Sırtlarında şık giysileriyle. Giysiler birbirine benziyor. XX'in elbiselerine karşı her zaman anlayışlı olmuştumdur. Ayakkabılarına. Eldivenlerine. Özellikle de gömleklerine. Beyaz gömleklerine. Biraz dardılar. İlk düğmelerini iliklemezdi. Onun o günkü yaşına geldiğimde, aklımda sadece yalnızlık düşüncesi olduğunu hissettiğim halde, lacivert paltomu son derece önemserdim. Ailem usta bir İtalyan terzinin diktiği o lacivert paltoyu ne kadar sevdiğimi bilir, benim mutlu bir genç olduğumu düşünürdü. Çünkü bir de koyu yeşil Mini Morris'im vardı. Bir mahkeme salonunda söyleyebilecekleri gibi, giysiler çeşit çeşit hüznün suçunun ahlak kılıfı olmuştur. Erkek kardeş –ben– o korkunç yalnızlık duygusunu bir paltonun ve Mini Morris'in arkasına gizliyordu. Kız kardeşim XX'te, henüz söylemedim ama tuhaf bir şeyler vardı. Göründüğünden daha az eğleniyordu. Gizlice ve sürekli gözetleyip dinlediğine, ya da yazar, yani sanatçı olmak istediğine ya da en mutlu en mutsuz kimin olduğunu görmeye çalıştığına, hatta bu konuda yarıştığına göre öyle olmalıydı. Oldukça anlamsız terimlerdir bunlar. Ama yine de sözcüklere itibar etmek gerek. En azından anlamlarına az çok benziyorlarmış gibi yapmak gerekir. Muğlak anlamlarına.

Anne ve babamdan, o ikisinden söz etmek istemiyorum çünkü bu bir erkek kardeşin, daha doğrusu benim, ve bir kız kardeşin, daha doğrusu şu casus kardeşin öyküsü. Sözü nü etmek istemediğim o iki insan yan yana oturup televizyon izliyorlar, yan yana yürüyorlar, büyük bir yatakta birlikte uyuyorlar. Az zaman arayla öldüler ve ölümlerine bizi hazırlayamadılar çünkü aceleci ya da biraz sabırsız davrandılar. Böylece kız kardeşimle o kocaman evde yalnız kaldık.

Konuştuğum zaman kız kardeşim beni aşırı bir dikkatle dinliyor. Gözucuyla bakıyor. Belki de benim öykü-

mü yazıyor, henüz annem ve babam gibi ölmedim. İki-
sinden birinin kız kardeşim yüzünden öldüğü kuşkusu-
nu hep içimde taşıdım. Ayrıca ben anne ve babaların her
zaman evlatlar yüzünden öldüğünü düşünüyorum. Her
zaman bir başkası yüzünden ölünür. Yüzünden demek
doğru mu bilmiyorum ama başkaları için ölünür. Belki,
başkalarının iyiliği için demek daha doğru olur.

Ders çalışıyorum, lise bitirme sınavlarına hazırlanı-
yorum, kız kardeşim sürekli odama giriyor. Ders mi çalı-
şıyorsun? diyor. Bu arada ben kitaplara gömülmüşüm. O
dışarı çıkmak istiyor. Ve kesinlikle liseyi bitirmem gerekti-
ğini söylüyor. Şöyle önemli, böyle önemli diyor. Liseyi bi-
tirmemin önemli olmasına sinirleniyorum. Önemli olan
her şey beni sıkıntıya sokar. Hiçbir şey önemli değildir,
diye düşündüğüm sürece her işi başarıyorum. Lise bitir-
me sınavlarını da başarıyorum. Ama beni önemleriyle boğac-
ak derecede önemli sınavlarsa başaramam. Kız karde-
şim XX diyor. Lise bitince üniversiteye gitmeliyim.
Üniversite mezunu olmalıyım. Bu önemli.

Sınavların önemi, hayatta başarılı olmanın önemi,
üniversite diplomasının önemi, yaşamının önemi üzeri-
ne konuşmayı bitirdiğinde kendimi tükenmiş bir adam
olarak hissediyorum. Önemlilik beni tamamen ele geçir-
di. Beni yok etti. Yok ediyor. O, kız kardeşim XX, oda-
dan çıkıyor. Kitaplarla, masayla yalnızım yeniden ve
kendimi, daha yeni susmuş sesin erkek kardeşini görüyo-
rum, kendimi bir yerlere asmak için büyük bir istek du-
yuyorum. Kendi kendime yardım etmek için bir kez
daha yalnızlığı, varlığımı çevreleyen yalnızlığı düşünü-
yorum. Ve bende her zaman büyük sıkıntı ve korku ya-
ratan bu düşünce, hayatta başarılı olmanın öneminin
yanında neredeyse hafif kalıyor. Sözcüklerin bir ağırlığı
vardır. Önemlilik yalnızlıktan daha ağır. Bununla birlikte
yalnızlığın daha kötü olduğunu biliyorum. Ama hayatta

başarılı olmanın önemi bir idam ipidir. Evet, idam ipinden başka bir şey değildir.

Gece uyuyamıyorum, birileriyle konuşmak istiyorum. Saat dört. Kalkıp kız kardeşim XX'i aramaya gidiyorum. Oda boş. Hafif bir parfüm kokusu, yerde bir sürü ayakkabı. Bir seçim yapmakta güçlük yaşanmış olabilir. Sayısız ayakkabıya bakıyorum. Eve tek başlarına geri dönmüş gibi duruyorlar. O topuklu ayakkabıların sahibi belki bir kazaya karıştı ve eve dönemiyor. Ama dönüş yolunu bilen ayakkabılar odaya geri geldiler. Bu arada şu yalnızlık duygusu yeniden içimi kaplıyor. Kız kardeşim XX yok. Başına bir şey gelmiş olabileceğini düşünmeye başlıyorum. Çünkü ayakkabıları tek başlarına geri dönmüşler. Bütün hastaneleri ve polisi arıyorum. Bulamıyorum. Yatağının üzerine oturuyorum. Birkaç saat sonra geliyor ve bana yatağının üzerinde ne yaptığımı soruyor. Fark etmemiştim ama ayağında onun ayakkabıları vardı. Yemin ederim ben giymedim o ayakkabıları. Onlar, şu kırmızı olanlar beni ele geçirdi. Kız kardeşim ayakkabılarını çıkarıyor, hemen dolaba koyuyor. Ders çalıştın mı? diye soruyor.

Eczacı beni tanıyor. İstedğim ilaçları hemen veriyor. Uyku ilaçlarını da. Doğrusunu isterseniz çocukluğumdan beri uyku ilacı alıyorum. Evde herkes uyku ilacı alıyor. Dördümüz birden. Başkaları meyve alırken biz uyku ilacı alıyoruz. Aileler genellikle çocuklarına meyve alırlar, bizde uyku ilacı alınır. İçimizden birinin uyuyamayacağını annemin akli almıyordu. Evlatlarının uyuyamayacağını. O nedenle bizi erken yaşlarda uyku ilacına alıştırdı. Böylece sabahları evimizde büyük bir sessizlik olurdu. Yıllar geçtikçe sessizlik daha da büyüdü. Sessizlik çok yer kapladı. İşte onun için yine yalnızlığımın konusu açılıyor ve ben bunu dile getirdiğimde kız kardeşim fırsatı kaçırmadan kendimi yalnız hissettiğimi yazı-

yor. Ve çaresiz hissettiğimi. Abartmaya başlıyor. Önce yalnızlığımı dile getiriyor. Sonra hüznümü. Sonra çaresizliğimi. Tükenmemi istediğini biliyorum. Çaresizlikten sonra ne vardır? Kız kardeşim onu bekliyor, tıpkı nöbetçi kulübesindeki bir bekçi gibi. Çaresizliğin altındaki katmana inmemi bekliyor. Eğer söz konusu bir inişse. Camların arkasında durmuş inceliyor, ısrarla öğütlerde bulunuyor, gözetliyor. Kız kardeşim XX'i tanımlamak için başka sözcük yok. Yazarlık yaptığım zamanları anlatıyor; kendisinden önce yazarlığa başlamışım; tabii kendisi gerçekten yazar olabildi mi bilemem, asla da bilemeyeceğim. Onun geleceği beni fazla kaygılandırmıyor. Onu ise benim olmayan geleceğim ilgilendiriyor. Bende ki gelecek eksikliği. Bitirme sınavlarını parlak bir şekilde geçmiş olsam da. En yüksek notlarla. En yüksek notlar ve kız kardeşimin düş kırıklığıyla.

Yazarlık dönemimde, siyah, dördüncü not defterimin başlığı “Şiirler, Melodiler, Yazarın Öyküleri”ydi; solda yazılı olan adımın altına çarpık bir ağaç çizmişim, tıpkı bir mezar taşı gibi, ama bunun sonradan farkına vardım; bir de tarih atmıştım, 1954. Sekiz yaşındaydım, büyüyünce ne yapacağıma karar verdiğim yaştı bu, kız kardeşim XX bunu hemen başkalarına anlatmıştı. O kararı, yaşamıma son verme kararını alırken bu konu hakkında asla bu şekilde konuşmazdım ama kendimi anlattığım için uygun cümleler kullanmaya çalışıyorum. Neye uygun? Casus kız kardeşime.

Kız kardeşim XX kapris yaptığımı söylüyor. Annemizin cenaze ayinine gitmek istemiyorum. Evet, doğru, gitmeyeceğimi söyledim. Beni rahat bırakmalarını istiyordum. Ama lanet olasıca çok ısrar ediyordu. Önemliydi. Buna zorunluydum. Onun oğluydum. Bir evlat annesinin cenazesine gitmemelik edemezdi. Bir evlat annesinin cenaze törenine katılmamazlık edemezdi. Her şey

bana karşı olduğuna göre, ben evlat olarak neden katılmak zorundaydım ki? İstemiyordum. Gitmemem gerektiğini hissediyordum. Varlığım, eğer içimde bir varlık varsa, eğer kız kardeşim ve ben iki varlıksak, annemin cenazesine gitme düşüncesine karşı çıkıyordu. Karısı ölünce hizmetkârları çağırıp ölen karısına kendi cenaze işleriyle ilgilenmesini söylemelerini isteyen Bach gibi, annem kendi cenazesine ilgilenir diye düşünüyordum. Kendimi Bach gibi hissediyordum. Annemin kendi cenaze törenine katılmasını istiyordum. Ve beni karar almak zorunda bırakmamasını istiyordum. Kız kardeşim ısrar ediyor, gitmem gerektiğini söylüyor. Kiliseye. Anneme sesleniyorum, yanıt vermiyor; yanıt vermediğine göre cenaze törenine gitmem gerek, ayrıca kız kardeşim XX de gitmemi buyuruyor. Gri bir takım elbise giyiyorum. Gidiyorum. Alman bir kız arkadaşım var. O da gri giyinmiş. Aynı giyinmişiz. Kız arkadaşım da cenazeye gitmem, törene katılmam için ısrar ediyor. Kimsenin cenaze törenine katılmak istemiyorum. Ama ısrar edince gidiyorum. Kilise evimize yakın. Meydanda. İddialı ve çirkin bir kilise. Bir kafenin yanında. Üçümüz de –kız kardeş, erkek kardeş ve kız arkadaş– aynı şekilde giyinmişiz. Tabut karşımızda duruyor. Annemin, benim ve ısrarcı kız kardeşimin annesinin o tabutun içinde olduğundan bile emin değilim. İçine onu kim koydu? Kız kardeşim. Ben hiçbir şey görmedim. Hiçbir şey bilmiyorum. Ne oldu bilmiyorum. Nasıl oldu bilmiyorum. Neden kilisede olduğumu bile bilmiyorum. Annemin cenaze töreni için kilisedeyim. Başka bir şey bilmiyorum. Tabutunun üzerine çiçekler koydular. Gözüme gülünç görünüyorlar. Kafatasının üzerinde küçük pastalar, çilekler, çiçek açmış bir kır. Uzun mumlar. Alevler neredeyse sabit, neredeyse yapmacık, ateş mumyalanmış gibi duruyor. Sonra her şeyi çiçeklerle birlikte bir kamyonete yükleyip yok etmek üzere gidiyorlar. Kız

kardeşime bunu sormadım ama kız kardeşim annemin düşüncelerini de dikizlemiş olmalıydı; çünkü annemin, ölümünden sonra bedeninin uğrayacağı son konusunda –kendi kendine buharlaşamayacağına göre– ne istediğini kesin bir şekilde biliyordu.

Annem öldüğü zaman artık alışkın ya da bağımlı olduğum yalnızlığı düşünmedim. Düşünceler bizi bir sonuca götürmez. Gerçekte, bir akraba öldüğü zaman, insan kendini yalnız hisseder. Bu bir olayın sonucudur. Ama benim için öyle olmadı. O gün yalnızlık düşüncesi aklımdan ucundan bile geçmedi. Belki de o parlak ahşap tabutun içindeyken anneme eşlik etmiş, kendimi bildim bileli hissettiğim yalnızlık duygusunu tüketmiştim. Belki de ön sırada oturan ikimiz anneme o kadar yakındık ki kız kardeşim bile bir terk edilişin ya da geriye dönüşü olmayan bir şeylerin farkına varmadı. Çoğu zaman sonradan farkına varılır. Her şeyin farkına sonradan varılır. Acı her zaman geç gelir. Kimi zaman da erken gelir çünkü geleceğini önceden bildirir. Acı geleceğini önceden bildirmeyi sever. Gece gelip bulur seni, beynini, mideni ve damarlarını sıkıntıyla delik deşik eder, yaralar açar, karanlık bir şeyler sarar içimizi. Ama henüz ne olduğunu bilmezsin.

Ama bundan söz etmeyelim. Kız kardeşim kilisede davranışına çok dikkat etti. Ve oradaki davranışlarımı beğendi. Gözlerindeki memnuniyet ifadesinden anlıyordum bunu.

Ama bundan söz etmeyelim. Bu çoktan bitti gitti. Kız ve erkek kardeş hâlâ hayattalar. Erkek kardeş üniversiteden mezun oldu. En yüksek dereceyle. Üniversiteyi bitirmek önemli diye tekrar edip durmuştu kız kardeş. Şimdi ise tek ve gerçek kâbus, yaşama kâbusu var. Yaşamamanın öneminin kâbusu. Ya da sadece yaşamayı becerebilme kâbusu. Kısacası hayatta bir şeyler olma kâbusu. Olduğundan daha fazla ya da daha az bir şeyler olma. Kız

kardeşime göre bunu düşünmeye gerek yok. O daha fazlasını, olduğundan daha fazlasını olmak istiyor. Hayatı pahasına başarmak istiyor. Bunu istediğini fark ediyorum. İstekli olduğunu. Ne istediğini bilmiyorum. Ama bana sürekli başarması gerektiğini söylediğine göre, kendisi için de istediği şeyin başarmak olduğunu düşünüyorum. O yüzden benim de başarmam gerek. Öncelikle, diye düşünüyorum, üniversiteyi bitirdiğime göre ne yapmalıyım? Ne yapmam önemli? İlaçlarımı alıyorum. Çok daha etkili bir ilaca alıştım. Çok reçetem var. İlaçsız kalmamak için doktordan çok sayıda reçete yazmasını istedim. Uyku ilaçları. Beni gerçekten ilgilendiren tek şey bu. Üniversiteyi bitirmiş olsam da. Ne yapacağımı bilmiyorum. Aslında biliyorum. Ne pahasına olursa olsun uyumak istiyorum. Tıpkı annem gibi sanırım. Evlatlarının gece uyanık kalmaları mümkün değil. Uyumaları gerekir. Haklısın, anne, uyumak gerekir, diyorum ona. Uyku ilacımın adı Rohypnol. İyi uyu, diyor annem. Uyudun mu? diyor kız kardeşim. O, tabii ki uyku ilacı almadan on, hatta on iki saat uyuyor. İlaç dozu herhalde benim vücudumdan onunkine yayılıyor. Yoksa ilaç almadan bu kadar uzun uyuyamaz. Çalışmam gerektiği konusunda ısrar etmeyi sürdürüyor. Bir insanın çalışması önemliymiş. Ben bunun korkunç olduğunu düşünüyorum. Çalışmam gerek. Kız kardeşimin önemli olduğunu düşündüğü şeyi yapmayı deniyorum. Bir iş arıyorum. Sabah geç saatlerde. Cebimde her zaman Rohypnol'üm var. Bana arkadaşlık ediyor. Olası işverenlerle konuşurken yanımda. Ofislerde, bankalarda. Üniversiteyi en yüksek dereceyle bitirdim ama bunun pek önemi yok gibi. Kız kardeşime söylüyorum. Kız kardeşim sabırlı olmam gerektiğini söylüyor. Ansızın önemli olduğunu söylediği şeylerin artık önemli olmadığını fark ediyorum. Onun için de önemli olmadığını. Önemli olan şey yavaş yavaş siliniyor. Şimdi ben onu in-

XX'in Erkek Kardeşiyim'de çağdaş Avrupa edebiyatının sıra dışı kalemi Fleur Jaeggy'nin Ingeborg Bachmann, Oliver Sacks gibi dostlarını andığı fragmanvari metinler, olağanüstü bir hayal gücüyle kurguladığı öykülerle bir araya geliyor. Delilik, intihar, saplantı, intikam anlatılarıyla dolu bu öykülerde bir tür hasarlı, hissizleşmiş karakterler geçidine tanık oluyoruz. Yaşamak, yaşatmak ya da ölmek arasındaki ayrımlar sözcük düzeyine indirgeniyor, okur insanın içindeki tedirgin edici boşlukla, yalnızlıkla yüz yüze getiriliyor.

Susan Sontag'ın "harikulade, parlak ve vahşi" sözleriyle nitelediği Jaeggy, gerçek ile gerçekdışı, bilindik ile tekinsiz arasındaki çizgide ustaca ilerlediği hikâyelerde sözde gündelik olanın üstündeki tülü kaldırarak altında yatan çarpıklıkları, insanı yalnızlaştıran toplumun hastalıklı yapısını görünür kılıyor. *XX'in Erkek Kardeşiyim*, okurları huzursuz dünyalara davet ediyor.

#italyanedebiyatı #tekinsizöyküler #aile #delilik #yalnızlık

 can

 canyayinlari.com | | | canyayinlari

öykü

ISBN 978-975-07-4582-9

9 789750 745829